

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

SUMARUL

— Dacă o instanță, după un regulament de competență, pronunțat de Inalta Curte de casație, mai are dreptul să-și decline competența pentru acelaș motiv pe care Curtea de casație îl găsisse nefondat când a făcut prima regulare de competență? de d-l *St. Stătescu* procuror pe lângă Inalta Curte de casație;

JURISPRUDENȚA

Casație s. III și Trib. C. Lung: *Inginer M. M. Drăghiceanu cu Primăria C. Lung* (Taxa de 20 bani la mia de kilograme pentru mărfurile ce se încarc și se descarc în gara C. Lung, care a fost înființată pentru serviciile aduse de comună cu întreținerea stradelor pe unde se face transportarea mărfurilor, intră în prevederile art. 4 din legea maximului, deoarece stradele fac parte din domeniul public al comunei și deci această taxă este legală);

— Jud. R.-Vâlcea: *Iorgu Arsenie cu Oscar Turinger* (Despre drepturile ce poate conferi un contract de locațiune și scopul transcrierii lui).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. II*: *Flagrant delict*.— Judecare conform unei proceduri speciale.— Arestarea prevenitului.

— *Casație s. III*: *No. 1*: Taxe succesoriale.— Avere producătoare de venit.— Supra-taxare.— Sumă de bani.— Art. 48 al. 8 l. timbr.; *No. 2*: Casație.— Afacere venită a doua oară în casație.— Competința secțiunilor unite.— Condițiunea ca să existe contradicție între decizia casației și cea a instanței de trimitere.— Art. 65 l. Curții de casație.— Taxe succesoriale.— Sarcina impusă legatarului de a face un monument.— Dacă e scutită de taxă.— Art. 65 l. timbrului.

— *Banchetul Cereului avocaților din București*.

Dacă o instanță, după un regulament de competență, pronunțat de Inalta Curte de Casație, mai are dreptul să-și decline competența pentru acelaș motiv pe care Curtea de Casație îl găsisse nefondat când a făcut prima regulare de competență?

Dăm loc cu plăcere scrisoarei ce d-l St. Stătescu, distinsul procuror de pe lângă Inalta Curte de Casație, adresează Directorului nostru, pe lângă care scrisoare alătură o altă scrisoare către d-l profesor I. Tanoviceanu, scrisoare-studiu, ca răspuns la o Notă ce d-l profesor a publicat în No. 15/1915 în josul deciziei Inaltei Curți de Casație, secția II.

Domnule Director,

Citind în No. 15 din 26 Februarie a. c. Decizia Inaltei Curți Secțiunea II, No. 190/1915 precum și «Nota» relativă, a d-lui Profesor Tanoviceanu, m'am găsit în nedumerire, asupra questioni relative.

În această situațiune, și cu dorința nestrămutată, de a descoperi adevărul, provocând explicațiunile necesarii, din partea celor competenți, mi iau permisiunea să uzez de amabilitatea D-voastră și să vă rog să bine-

voiți a da publicității aci anexata «scrisoare» ce adresez d-lui Profesor.

Mulțumindu-vă cu anticipație, vă rog Domnule Director, să bine-voiți a primi asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

St. Stătescu

Domnule Profesor,

În *Curierul Judiciar* No. 15 din 26 Februarie a. c. s'a publicat Deciziunea Inaltei Curți de Casație secțiunea II, No. 190 din 21 Ianuarie 1915 asupra căreia D-voastră ați adăogat o «Notă».— În cele câte va observațiuni ce faceți asupra judecății acesteia, găsesc una asupra căreia nu m'am putut stăpâni de a nu cădea în vechiul meu păcat, și a nu veni, în special, să vă rog a insistă, cu motivele necesarii, spre a o complecta, luminând astfel nedumerirea mea și poate și a altora cari ea și mine se vor fi găsit în aceeași situațiune.

Iată textual, ceea ce extrag din nota D-voastră: « De astă-dată nu mai putea dar să fie vorbă și să se discute din nou, pentru ce judecătoria iar nu tribunalul este competente să judece afacerea, ci numai dacă o instanță după un regulament de competență, mai are dreptul să-și decline competența, pentru acelaș motiv pe care Curtea de Casație îl găsisse nefondat, când a făcut prima regulare de competență.

«Sub acest punct de vedere, este incontestabil, că Suprema instanță, are dreptate, și subscriem cu toată convingerea considerantul, că Inalta Curte pronunțând un Regulament de Competință, a dat o hotărâre definitivă și cu putere de autoritate, în urma căreia instanța de trimitere nu mai poate să intre în examinarea competenței sale, de cât pentru alte cauze de cât cele deja examinate. ».

Este de sigur, vor zice mulți, îndrăsneală din parte-mi, să mă ridic în contra judecății acesteia, judecată susținută de tot ce este mai puternic ca autoritate în materie;— pe toți aceștia însă îi rog să nu refuze de a vedeă în îndrăsneala mea, de

cât numai dorința de a servi justiția și adevărul, și din acest punct de vedere, pe toți, și pe D-voastră cel dintâi, nu pot decât să vă rog să-mi acordați atențiune și în tot cazul îndulgență; — Intr'adevăr:

Atât Inalta Curte, cât și D-voastră, puneți o axiomă, recunoașteți un principiu fără însă nici să-l desvoltați, nici să-l motivați, lucru ce se cuvenea cu atât mai mult, cu cât această axiomă, acest principiu, nu este nicăieri scris în vreun text din legile noastre. Sunt într'adevăr, recunosc, astfel de principii, care deși nu stau scrise în litere pline prin textele și după voința legii, ele totuși sunt la baza chiar a ideii însăși, și de aceia unanim recunoscute și aplicate;—astfel este s. e. principiul:

«Fiecare judecător este judecătorul propriei sale competențe». Principiul acesta însuși, este negațiunea teoriei de mai sus, și de oarece, Inalta Curte, nu poate da deciziuni care să oblige, de cât acolo unde legea prevede o astfel de autoritate, principiul nostru nu se poate anula prin voința sau atotputernicia supremei instanțe. — eu alte cuvinte:

Deciziunile Inaltei Curți nu pot fi *cu putere de autoritate*, decât în cazurile în care legea prevede acest lucru, și eu nu cunosc decât cazul art. 65 din legea sa organică, care prescrie că atunci când dă o hotărâre în Secțiuni-Unite, asupra unui punct de drept, instanța de trimitere e datoare să se supue. În materie de regulament de competență nu cunosc un astfel de text și prin urmare nu văd de unde se poate trage argumentul de analogie, dela o materie la alta.

Inalta Curte are, în această privință, un considerant pe care D-voastră l-ați aprobat, în mod virtual, de oarece nu insistați cu argumente deosebite, și în care citesc textual:

«Considerând că deciziunea prin care s'a pronunțat regulamentul de competență, are, în privința chestiunii examinate, o putere de autoritate, ca și deciziunile Secțiunilor-Unite.».

Dar din ce text se poate trage aceste concluziuni? Chiar în materie de Secțiuni Unite și încă legea spune că este de datoria Inaltei Curți ca să aducă «cazul», adică conflictul la cunoștința Ministerului de Justiție, pentru ca să ceară Corpurilor Legiuitoare soluțiunea cuvenită. Mai mult decât atât, prin modificarea din 1909 s'a prevăzut și sancțiunea contra judecătorilor care nu se vor supune la deciziunea Secțiunilor-Unite; or, Inalta noastră Curte, eră, cred, datoare să intervină pe lângă cei în drept, ca să se dea în judecata disciplinară, magistratul care nu s'a supus judecării sale, lucru ce nu s'a făcut, pe cât îmi este permis să știu.

Cazul acesta însă nu este nou; Inalta noastră Curte a mai fost chemată să se pronunțe asupra unui astfel de conflict, și atunci s'a adus chestiunea în Secțiuni-Unite. Iată în adevăr ce citim în deciziunea No. 3 din 12 Ianuarie 1890, Buletin p. 87.

«Considerând că, dacă, în principiu, fiecare judecător este judecătorul propriei sale competențe, această regulă încetează, atunci când această Curte în urma unui conflict negativ, ivit între două instanțe de fond, pronunță un regulament de competență. Că într'un asemenea caz, hotărârea acestei Curți, având autoritatea lucrului judecat, *instanța de trimitere este legată. și nu-i mai este permis a discuta din nou competența sa* ;

«Considerând că această măsură se explică în destul prin împrejurarea că într'un asemenea caz, instanța își trage originea (competenței sale) nu dela lege, ci din deciziunea acestei Curți, căreia *singure* art. 525 p. p. i-a dat dreptul de a regula competența. ».

Iată, dejă, Domnule Profesor, considerente mai detaliate, și principii mai bine expuse, la care atât deciziunea din 1915, cât și D-voastră v'ați referit, dar care, de sigur, ne veți concede, că nu au la baza lor textul de lege care să răspundă, la rezistența instanțelor de trimitere.

Că art. 525 p. p. dă Curței supreme, *singure*, puterea de a regula competența, aceasta nu însemnează că printr'acesta i-a dat și puterea de autoritate obligatorie, precum o face anume art. 65 l. org. a C. cas. Că legea a zis: Cutare instanță va regula competența în cutare împrejurări, nu însemnează că această regulare de competență «obligă» ca și hotărârile date de Secțiunile-Unite, când legea nu a adăugat acest lucru; Or, este știut că nu numai art. 525 p. p. tratează despre dreptul Curții de casație de a da regulamente de competență, precum asemenea că nu numai Curtea de Casație *singură* are drept de a se pronunța în materie de regulamente de competență. (V. art. 262, 263, 264, 265 pr. civ. 523, 525, 526 p. p.). Legea prevede și pentru tribunale ca și pentru Curțile de apel în anume cazuri, puterea de a regula competența, dar nimeni nu poate susține ca hotărârile lor deși definitive, obligă.

Mai mult decât atât, textul articolelor care vorbește despre puterea și dreptul de a regula competența instanțelor inferioare, nu este mai altfel redactat, pentru Curtea de casație, decât cele care prevede același drept pentru Tribunale sau Curțile de apel, iată s. e. art. 525 el însuși, cum este formulat:

«Curtea de casație este de a dreptul chemată

a pronunță, în caz de conflicte în materie criminală, corecțională sau polițienească, regulamente de competență:

- a)
b)

Când textul zice: « este de a dreptul chemată a pronunță nu însemnează că i se dă, Curții de casație, și puteri mai mari decât le are dela legea sa organică; lucrul mi se pare prea evident pentru ca să stăruiesc mai mult asupra lui. Iar dacă citim celelalte texte care dau Tribunalele și Curților de apel acelaș drept, de a pronunța regulamente de competență găsim că redacțiunea este absolut identică, așa că nu văd de ce pentru Curtea de casație să se tragă concluziuni de puteri mai deosebite decât pentru celelalte instanțe, și în afară de legea sa organică.

De altă parte, în cazul când un tribunal sau o Curte de apel dă un regulament de competență, acea hotărâre este supusă ea însăși, recursului în casație. Or, în această situațiune ar trebui ca deciziunea Inaltei Curți să aibă așemenea, putere obligatorie, ceea ce nu știu dacă se poate susține, dar ceea ce nici nu văd de ce nu s'ar susține, dacă teoria ce combatem ar fi cea adevărată.

Da, este adevărat că în Franța este întreg sistemul D-voastră, dar acolo, legile sunt altfel decât ale noastre, și tradițiunile judecătorești sunt altele decât sunt la noi, și prin urmare nu e cazul ca să dăm soluțiuni identice. Într'adevăr:

Strămătarea pentru suspiciune legitimă, sau în interesul ordinii publice, ca și regularea competențelor, sunt două atribuțiuni de puteri extraordinare, și cu drept cuvânt, dacă, precum zice Inalta Curte în deciziunea sa din 1890, dată în Secțiuni-Unite, s'ar fi rezervat numai acestei supreme instanțe, **singure** acest drept, oh! atunci ar fi de ce să ne întemeiem și să zicem: Ceea ce a hotărât e bine și fără replică, așa că instanța de trimitere nu are de ce să mai reziste, ci este datoare să se supue, și să se conforme în tocmă; dar încă ar fi de zis aceea ce am zis dejă: că nici o instanță, și nici chiar Curtea de casație, nu are o astfel de putere, decât în Secțiuni-Unite și în condițiunile prescrise de lege.

În Franța s'a croit această teorie însă, din cauză că acolo a existat și există încă și astăzi o lege din Ventoze, anul VIII, care trecând acest drept dela Consiliul superior, Inaltei Curți, odată cu înființarea acestei supreme instanțe, i-a recunoscut această putere, într'adevăr extraordinară, de a se pronunța, *definitiv*, și de aci s'a zis cu putere de autoritate pentru instanțele de trimetere.

Iată în adevăr textul acestei legi:

Titlul VI

Des Tribunaux de Cassation

«Art. 60. — Le tribunal se divisera en trois sections, chacune de seize Juges. La première statuera sur l'admission où le sujet des requêtes en cassation ou en prise à-partie, et *definitivement* sur les demandes, soit en réglemens de Juges, soit, en renvoi d'un tribunal à un autre ».

Din acest text, și în special din cuvântul «*definitivement*» pus la o materie, lângă altele, în care rămânea evident că nu pronunța definitiv: s'a tras argumentul dorit; — Dar în Franța mai există încă un argument care întărea pe acesta. Era ordonanța din August 1737 intitulată:

«Concernant les évocations et Reglements de Juges, soit en matière civile, soit en matière criminelle».

Această O donanță regulă procedura de urmat în materie și din care încă se putea trage motiv de a decide precum s'a făcut și se face încă în Franța.

Cum dar se poate trage concluziunea, că la noi, vechea legiuire franceză neabrogată încă și astăzi se poate aplica, când nimic în legea organică a Inaltei noastre Curți, nu ne dă dreptul nici la tradițiunea, nici la vechile legi de acolo?

În Belgia, soluția chestiunii este identică cu cea din Franța, dar și în această țară, Inalta Curte Belgiană, se fondează pe un text formal și încă nu de lege ordinară, ci de Constituție;

Iată în adevăr ce găsim în art. 106 din Constituția Belgiană:

«La cour de Cassation prononcera sur les conflits d'attributions, d'après le mode réglé par la loi».

Și de aici se poate zice și pentru și contra, dar să vedem la noi.

În Constituția noastră, art. 130 se zice:

« Curtea de Casație se va rosti, *ca și în trecut*, asupra «conflictelor de atribuțiuni».

Acest «*ca și în trecut*» se referă la Legea Organică a Inaltei Curți din 1861 care în art. 36 vorbește de strămutări și de conflictele de atribuțiuni, în care de sigur că a înțeles și Regulamentul de Competință. Dacă însă vrem să vedem, intenția în care acest legiutor a organizat puterile Inaltei Curți în această materie, nu găsim nimic drept argument în sensul tezei ce combatem, dar cred că este argument în sensul contrariu și anume că legiutorul nu a eșit din dreptul Comun cu privire la puterea de autoritate a deciziunilor Inaltei Curți.

Intr'adevăr art. 36 începe astfel:

Curtea de Casație *judecă*

și apoi: Curtea de Casație *pronunță*
iar între cele opt feluri de afaceri, enumerate în
această a doua serie, se coprinde la § 5:

«Asupra tânguierilor pornite în contra hotărâr-
rilor din cauza unei expropriatiuni»;

Dacă la aceste materii ar fi fost *definitiv* judecate
de Curtea de Casație, atunci s'ar fi putut zice:
Această Curte:

Uneori «*judecă*» alte ori «*pronunță*» și prin
urmare când «*pronunță*» este cu putere irezistibilă,
iar când «*judecă*» e dreptul comun. Or,
să examinăm care era procedura în materie de
Expropriere la epoca înființării Curții de Casație?

Legea expropriierilor din 20 Octombrie 1864
prin art. 27 până la 32 vorbește de recursul în
Casație, dar nu zice nimic că judecata acestui
recurs e definitivă și fără trimitere, deci tot
așa se poate zice și de regulamentul de com-
petință sau strămutările etc.

În această serie de cazuri în care Curtea de
Casație «*pronunță*» iar nu «*judecă*», art. 36 vor-
bește și de afacerile «Electorale».

« 6^a asupra reclamațiunilor *Electorale* . . . »

Legea organică din urmă a reprodus în art.
31 acest aliniat, dar în art. 33 a găsit cu cale
să revie cu acești termeni:

«În recursurile electorale, Curtea casând va
statua *definitiv* și asupra fondului»:

Adică va judeca dacă ștergerea sau înscrierea
din liste e bine sau nu făcută și va hotărâ în
ultim resort și asupra faptului.

Și atunci, din ce se poate trag concluzia că
în Regulamentele de competență ar fi fost alt-
fel de cât în Expropriere și Electorale la epoca
înființării Curții de Casație?

Faustin Hélie. (v. 8 Instr. Crim. p. 543 sub
No. 4055 spune:

«Les art. 525 et suivants ont leur source
dans les deux ordonnances d'Août 1669 et d'Août
1737 Ces ordonnances n'avaient fait, sui-
vant leur préambule, qu'épurer la pratique an-
térieure, et avaient puisé leur règles principales,
soit dans d'anciens édits, soit dans les lois
romaines ».

Și mai jos:

«La Cour de Cassation héritant de toutes les
attributions judiciaires du *Grand Conseil*, fut na-
turellement investie de celle-ci ».

Și apoi după ce arată cum se explica că s'a
dat Curții de Casație aceste puteri suverane,
extraordinare, zice:

«Cet un acte de haute administration de la

Justice, dont l'ancien *Conseil du roi* avait été
investi sous l'ancienne Monarchie....

Și în fine sub No. 4070; pag. 462 adaogă:

« Mais ce renvoi a des effets différents,
suivant que le conflit est positif ou négatif . . . ».

De ce această deosebire? Dar mai ales de ce
două efecte? Să lăsăm însă subtilitățile, și să ne
ținem la questiunea noastră, și anume:

Care este textul de lege, care dă Curții su-
preme, puteri așa de suverane, și atât de extra-
ordinare în cât să facă din justiție inferioară un
instrument de supunere nelimitată?

De ce în această materie, să se recunoască
pentru Curtea de casație o putere de autoritate
în afară și peste dispozițiile art. 65 din legea
sa organică, numai pe cale de interpretare a
unor dispozițiuni care nu sunt decât în legile
străvechi ale Franței?

De altfel chiar în Franța controversa este ne-
contestată căci iată ce citim tot în F. Hélie, loc.
citat, pag. 563.

«La cour a manifesté ce pouvoir, dans quelques
cas, ou la juridiction saisie, s'était de nouveau
déclarée incompétente», și în notă citează
mai multe cazuri.

(Cas. 23 Sept. 1825; 18 Martie 1812; 18 Nov.
1825; 29 Aprilie 1826; 7 Oct. 1826; 23 Dec.
1826. Iată de ce termin zicând:

Dacă lucrul ar fi așa de sigur, în cât, nedu-
merirea mea să se poată considera ca o rătă-
cire, încă nu cred că îndrăsneala de a prezentă
aceste observațiuni se vor lua în nume de rău.
Iată de ce, am speranța, că dacă în locurile com-
petente nu se va găsi nevoia unei reforme le-
gislative, se va desluși totuși mai detaliat, moti-
vele pe care se fondează această *a tot puternicie*
a Inaltei Curți, în materia aceasta.

Și acum, Domnule Profesor, nu cred că pot
face mai bine decât să vă reiterez vechea mea
simpatie pentru D-voastră, și confundându-vă cu
Inalta noastră Curte, să vă repet cuvintele filoso-
fului din antichitate:

«Amicus Plato sed magis amico veritas».

3 Martie 1915.

ST. STATESCU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 26 Martie 1914

Președinția d-lui I. DUGA, Președinte

Inginer Mathei M. Drăghiceanu cu Primăria Câmpu-Lung

**Taxe comunale. — Taxă asupra mărfurilor trans-
portate prin oraș. — Legalitatea ei. — Art. 4 legea
maximului.**

*Potrivit art. 4 din legea maximului, comu-
nele sunt autorizate a înființa taxe pentru folo-
sința timporară a bunurilor din domeniul public
al lor; asemenea și pentru diferite servicii ce se*

vor regula a se face pentru uzul particular al locuitorilor.

Astfel, taxa de 20 de bani la mia de kilograme pentru mărfurile cari se incarc și se descarc în gara Câmpulung, care a fost înființată pentru serviciile aduse de comună cu întreținerea stradelor pe unde se face transportarea mărfurilor, intră în prevederile art. 4 din legea maximului, deoarece stradele fac parte din domeniul public al comunei și deci această taxă este legală *).

Decizia No. 214/914.— Respins recursul făcut de M. M. Drăghiceanu contra sentinței cu No. 60/914 ¹⁾ a Trib. Muscel, dată în proces cu Primăria C.-Lung.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat B. Păltineanu în desvoltarea motivului de recurs și pe d-l avocat T. Seimeanu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 4 din legea maximului taxelor și contribuțiilor comunale și art. 110 din Constituțiune;

«Tribunalul printr'o interpretare pe care o resping și litera și spiritul legii consideră taxa pentru vagoanele descărcate în gara Câmpu-Lung, înființată de Consiliul Comunal ca: «taxe pentru folosința temporară pentru domeniul public al său precum grădini, piețe, etc.», prevăzute în art. 4 al legii maximului.

«Citirea acestui articol și întregii legi din care face parte, exclude această interpretare».

Având în vedere că se constată din sentința supusă recursului că recurentul Matei M. Drăghiceanu, fiind urmărit de Primăria Orașului Câmpulung, pentru plata sumei de 717 lei ce reprezintă taxa de 20 bani la mia de kilograme piatră trecută prin oraș, spre a fi expediată din gara Câmpulung în diferite localități, în epoca dela 12 Iulie 1912 până la 29 Octombrie 1913, dânsul a făcut contestație, susținând că această taxă este ilegală;

Că Tribunalul Muscel, judecând ca instanță de apel, a respins contestația, argumentând și constatând că această taxă este legală, fiind înființată de Consiliul Comunal cu aprobarea Ministerului de Interne, pe baza art. 4 din legea maximului, de oarece ea se percepe pentru folosința timporară a bunurilor din domeniul public al Comunei, în speță pentru serviciile aduse de Comună cu întreținerea stradelor pe unde se face transportarea mărfurilor;

Văzând dispozițiunile art. 4 din legea asupra maximului taxelor și contribuțiilor comunale din 27 Martie 1903;

Având în vedere că, potrivit acestei dispozițiuni a legii comunele sunt autorizate a înființa taxe pentru folosința timporară a bunurilor din domeniul public al lor, precum: grădini, piețe, etc. asemenea și pentru diferite servicii ce se vor regula a se face pentru uzul particular al locuitorilor, precum: serviciul curățirii guoanelor, serviciul apelor, etc;

Având în vedere că în speță se constată că taxa de 20 de bani la mia de kilograme pentru mărfurile cari se incarc și se descarc în gara Câmpulung, a fost înființată de Consiliul comunal și aprobată de Ministerul de Interne pentru serviciile aduse de comună cu în-

treținerea stradelor pe unde se face transportarea mărfurilor;

Având în vedere că o asemenea taxă intrând în prevederile articolului 4 din legea maximului de oare ce stradele fac parte din domeniul public al comunei, ea este legală și tribunalul judecând în modul acesta nu a violat acest text, nici art. 110 din Constituțiune, așa că motivul de casare invocat se găsește neîntemeiat și trebuie să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc.

Iată și sentința Trib. Muscel No. 60/914 care a fost confirmată de Inalta Curte de Casație s III-a prin deciziunea 114/914, publicată mai sus:

Tribunalul, în majoritate,

Asupra apelului făcut de d-l Mathei M. Drăghiceanu, Inginer din Câmpulung, exploatator al carierei de piatră din Comuna Albești, prin petițiunea înregistrată sub No. 1429 din 20 Ianuarie 1914 în contra încheierii consiliului comunal al orașului Câmpulung No. 1 din 12 Ianuarie 1914, prin care i s'a respins ca nefondată contestația făcută contra urmării îndreptată de casierul comunal al urbei Câmpulung pentru plata sumei lei 717 bani 20, ce reprezintă taxa de 0,20 bani la mia de kgr. piatră trecută prin oraș spre a fi expediată din gara Câmpulung în diferite localități în epoca de la 12 Iulie 1912 până la 29 Octombrie 1913;

Ascultând pe părți în susțineri și cereri; văzând actele și lucrările din dosar;

Având în vedere că din toate acestea se constată că suma de lei 717,20 consemnați de apelant sub recipisa administrației financiare locale No. 6532/913 pentru care este urmărit de casierul comunal al orașului Câmpulung cu somațiunea No. 1234 din 4 Noembrie 1913 este provenită din taxa de 0,20 bani la mia de kgr. piatră de carieră expediată de la 12 Iulie 1912 până la 29 Octombrie 1913 și care reprezintă taxa pentru serviciile aduse de comună cu întreținerea stradelor pe unde se face transportul mărfurilor, ce se incarcă în stația Câmpulung căci sub această formă a fost înființată și aprobată de Ministerul de Interne (a se vedea aprobarea cu ordinul No. 4129/912 aflat în copie la dosar);

Având în vedere că această taxă a fost înființată în conformitate cu dispozițiunile art. 4 din legea maximului taxelor și contribuțiilor comunale și pe baza deciziei consiliului comunal No. 1 din 10 Ianuarie 1912 aprobată de Ministerul de Interne prin ordinul No. 4126 din 18 Februarie 1912, după ce s'a constatat că dispozițiunile art. 104 din legea pentru organizarea comunelor urbane au fost îndeplinite;

Având în vedere că într'adevăr, prin art. 4 al legii maximului, comunele urbane sunt autorizate să înființeze asemenea taxe în baza votului consiliului comunal, aprobat de Ministerul de Interne, pentru folosința temporară a bunurilor din domeniul public al lor precum grădini, piețe, etc. și pentru înființarea diferitelor servicii necesare uzului particularilor în scop de salubritate publică;

Având în vedere că chiar apelantul prin concluziunile d-sale puse astăzi în instanță, a recunoscut că trotuarele stradelor deși nu sunt enumerate în art. 4 din legea maximului, totuși fac parte din domeniul public al comunei și prin urmare pot intra în cadrul citatului text, care este numai enumerativ nu limitativ;

Considerând că dacă trotuarele fac parte din domeniul public al comunei, cu atât mai mult străzile orașului fac parte din acest domeniu și deci se pot enumăra printre cele coprinse în art. 4 din citate lege;

Având în vedere că această taxă înființată de comuna Câmpulung în conformitate cu art. 4 din legea maximului, pentru cei ce se servesc de străzile sale, pentru transportul mărfurilor ce incarcă sau descarcă în gara locală, are ca rațiune o justă despăgubire a uzagiului

¹⁾ Acest rezumat a fost publicat în No. 47 914 pg. 388.

²⁾ A se vedea publicată tot în această pagină.

și cheltuelilor făcute cu buna lor întreținere atât pentru salubritatea orașului cât și pentru deasa lor reparare din cauza greutatea lor ce se scurg pe dânsese către gara locală cu ocazia expedierii produselor exploatațiunilor de piatră, var, etc. ce se extrag din carierele situate în comunele învecinate orașului Câmpulung;

Având în vedere că apelantul pentru a transporta la gara Câmpulung, blocurile de piatră ce expediază din cariera ce exploatează în Com. Albești, se folosește de străzile acestei comune de la un capăt la cel l'alt, fapt necontestat chiar de dânsul, și pentru care până în prezent a plătit chiar cuvenita taxă;

Având în vedere însă că în prezent, apelantul obiectează cum că taxa în discuție ar fi ilegală ne fiind înființată printr'o lege specială;

Considerând că într'adevăr ori ce dare comunală nu poate fi așezată de cât prin lege, conform cu principiul art. 110 al. III din Constituție și 105 din legea pentru org. Comunelor urbane;

Considerând că tocmai bazat pe acest principiu s'a legiferat la 1903 actuala lege a maximului taxelor și contribuțiunilor prin care s'a autorizat comunele urbane a înființa două feluri de taxe pentru acoperirea cheltuelilor, unele conform art. 1 din citata lege în limitele prevăzute de tabloul anexat la această lege, pentru care se cere ca deciziile consiliilor comunale să aibă avalul special al consiliului de Miniștri și aprobarea Regală, și altele temporare prevăzute prin art. 4 din aceeași lege, lăsate la facultatea consiliilor comunale care formează tarife pentru taxele de încasat și pentru care se cere ca deciziile consiliului comunal care le înființează să fie aprobate de Ministerul de Interne;

Considerând că cavintelor din art. 4 legea maximului «comunele sunt de asemenea autorizate a înființa taxe pentru folosința temporară a bunurilor din domeniul public al lor, precum grădini, piețe, etc. asemenea și pentru diferite servicii ce vor regula a se face pentru uzul particularilor», nu li se poate da altă interpretare, ținând seamă de spiritul legii maximului, evoluția timpului și împrejurărilor de fapt, de cât că comunele au dreptul să înființeze taxe comunale care să reprezinte echivalentul folosinței bunurilor din domeniul public al ei și al cheltuelilor necesari pentru întreținerea orașului în condițiuni igienice;

Considerând după cum pentru fixarea taxelor pentru folosința grădinelor, piețelor, etc. bunuri ale domeniului public al comunei ca și pentru taxele de iluminat, apă, gunoi etc. nu este nevoie de o lege specială, ci ele se înființează numai în baza art. 4 din legea maximului, tot astfel e logic și juridic a se urma și pentru folosința străzilor comunei cari de asemenea fac parte din bunurile de domeniu public al comunei și ca atare comuna este în dreptul său de a înființa și percepe taxa pentru transportele repetate ce exploatații de carieri din comunele vecine orașului Câmpulung le trece prin acest oraș dela un capăt la celalt, cu care ocaziune uzează atât pavagiul comunal cât și mărește în mod considerabil cheltuelile comunei relativ la salubritatea publică;

Considerând că, întrucât taxa în discuție e înființată pentru serviciile aduse de comună cu întreținerea stradelor pe unde se face transportarea mărfurilor adică drept plată a folosinței bunurilor din domeniul public al ei și pentru salubritatea publică ce intră în dispozițiile art. 4 din citata lege, de altfel, rău este considerată ca un impozit când propriu zis, nu este decât o contribuție temporară luată ca un echivalent just pentru menținerea salubrității orașului;

Că, deci, în speță, pentru taxa înființată nu este nevoie de nici o altă lege specială și ca atare taxa de 0,20 bani la mia de kgr. e legală și bine înființată numai în virtutea art. 4 din legea maximului, iar ca dovadă mai mult că este astfel, avem norma urmată cu toate taxele percepute de comună în scopul salubrită-

ții publice a orașului cari nu se stabilesc pe calea unei legi speciale ci în baza art. 4 din legea maximului, bine înțeles cu respectul și formalitățile prevăzute acolo adică cu o prealabilă încheiere a consiliului comunal aprobat de Ministerul de Interne;

Considerând că, întrucât taxa înființată e în conformitate cu dispozițiunile art. 4 din legea maximului care autoriză pe comunele urbane a înființa și alte taxe de cât cele prevăzute în tabloul anexat la art. 1 din aceeași lege, ea este așezată pe baza unei legi votată de Corpurile Legiuitoare sau sancționată de Rege și ca atare greșit se susține că e ilegală și înființată cu încălcarea principiului Constituției. de oarece baza acestei taxe o formează însăși legea maximului care autoriză înființarea unor asemenea taxe fără altă lege specială, însă sub paza normelor prescrise în art. 4 ultimul alineat din citata lege;

Având de asemenea în vedere că, în mod greșit, se denumește taxa înființată de 2 lei la vagon căci după cum reiese din încheierea consiliului comunal al orașului Câmpulung No. 63 din 30 Maiu 1912 care a modificat pe prima și din ordiul Ministerului de Interne No. 4126/912 al cărui copriș e următorul «Aprobăm cu începere dela 1 Aprilie 1912 o taxă de 0,20 bani la mia de kgr. pentru mărfurile ce se încarcă și se descarcă în gara locală. aceasta pentru a servi la întreținerea stradelor pe unde se face transportul mărfurilor, fiind scutite cerealele și alimentele de prima necesitate» nuse vedea înființată vre-o taxă la vagon. Dacă însă în calcularea ei se are în vedere numărul vagoanelor încărcate sau descărcate în gara C.-Lung, aceasta se întrebunțează de comună în scop de a și facilita controlul și spre a putea percepe această taxă cu mai puține cheltueli, nici de cum că este înființată vre-o taxă la vagon, iar toate susținerile apelantului pe această temă sunt făcute numai în scop de a o prezenta ca un impozit nou și care a fost așezat prin încălcarea legii;

Considerând că așa fiind, apelul de față se privește nefondat și urmează a se respinge ca atare

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător C. Pastia Tribunalul, respinge ca nefondat apelul, etc.

(ss) N. Iac. Constantinescu C. Pastia.

Opiniune

Subsemnatul B. Patraulea, judecător supleant, sunt de părere a se admite apelul făcut de d-l Matei M. Drăghiceanu și a fi apărat de plata taxei pentru următoarele motive:

Având în vedere că d-l Matei M. Drăghiceanu fiind urmărit de Primăria orașului C.-Lung cu somațiunea No. 1234/913 pentru plata sumei de lei 717 bani 20 ca taxă de 20 bani pe mia de kgr. piatră ce a expediat din C.-Lung pentru diferite localități, a făcut contestație la Primărie, opunându-se la plată—contestație ce i-a fost respinsă de Consiliul comunal prin jurnalul No. 1/914 în contra căreia s'a făcut apelul de față;

Având în vedere că apelantul atât la Primărie cât și astăzi în instanță arată că se opunea la plată, întrucât această impunere de 2 lei pe vagonul de marfă încărcat și sau descărcat în gara C.-Lung este nelegală și anticonstituțională nefiind înființată printr'o lege ci numai votată de Consiliul comunal al orașului C.-Lung aprobată de Ministerul de Interne;

Considerând că, prin art. 110 din constituție se prevede că nici o dare nu se poate pune în folosul comunei decât dacă dânsa a fost consfințită de Consiliul comunal confirmată de puterea legiuitoare și întărită de capul Statului;

Având în vedere că chiar reprezentantul Primăriei a recunoscut în instanță că această taxă votată de Consiliul comunal prin jurnalul No. 1 din 10 Ianuarie 1914 nu este aprobată de Corpurile Legiuitoare printr'o lege specială dar susține că este înființată pe baza art. 4 din

legea maximului din 1903 și pentru aceasta s'a îndeplinit toate formalitățile prevăzute de această lege pentru că taxa să devie executorie, rămâne așa dar să vedem dacă taxa, pe vagon se putea înființa în baza acestui text de lege ;

Considerând că, în adevăr, prin legea maximului din 27 Martie 1903, comunele pentru acoperirea cheltuielilor își pot înființa numai cu aprobarea Regală taxe și contribuțiuni în marginele prevăzute în această lege fără a putea trece peste maximul stabilit printr'ansa. Că, atât în art. 4 din lege cât și în tabloul anexat la ea sunt limitativ arătate și stabilit taxele ce se pot înființa de comună fără aprobarea puterii legiuitoare, nu se prevede și taxa de 2 lei pe vagonul de marfă încărcat în gara C.-Lung deci până la votarea ei de puterea legiuitoare este ilegală și anticonstituțională ;

Că, art. 4 din legea maximului nu se poate preta la interpretare în sensul că stradele pe cari trec carele încărcate cu diferite greutateți mergând din afară spre gara C.-Lung sau viceversa sunt banuri din domeniul public ca grădini, piețe, etc. care se pune la dispoziția particularilor pentru un timp limitat, astfel că deși în alineatul I al art. 4 sunt enumerativ arătate bunurile publice pentru cari se pot înființa taxele Primăriei fără o lege specială, nu poate fi vorba de stradele orașului de cari se folosește publicul fără nici o restricțiune ;

Că, a admite altfel ar fi să ajungem la concluzia că se pot înființa asemenea taxe pentru orice pieton ce trece prin oraș, ceea ce e inadmisibil. De altfel această chestiune a venit anul trecut și în discuția Senatului în urma unei interpelări făcute d-lui Ministru de Interne care a și recunoscut ilegalitatea taxei pe vagon cu care ocazie a anunțat că va veni cu o lege pentru consfințirea ei, întrucât nu s'ar putea desființa căci bugetul multor comune este bazat pe dânsa, lege însă care nu s'a promulgat până în prezent ;

Așa fiind, suntem de părere că contestația trebuie primită anulându-se actele de urmărire ca făcute în baza unei impuneri ce nu poate avea ființă.

(s) B. Patraulea

Judecătoria ocolului Râmnicu-Vâlcea

Audiența dela 12 Noembrie 1913

Carte de judecată civilă No. 936

Iorgu Arsenie cu Oscar Turingher

Contract de locațiune. — Transcrierea lor. — Scopul transcrierii. — Drepturile ce poate conferi un contract de locațiune.—Contract pe termen mai mare de trei ani. — Reducerea termenului la 3 ani. (Art. 722 pr. civ.).

1) In legislațiunea noastră transcrierea contractelor de locațiune este cerută de art. 724 vechea procedură civilă și de art. 722 din noua procedură, de unde reiese că legiuitorul, când a redactat art. 722, uitase că există un alt text, art. 724 care prevede această transcriere, iar prin expunerea de motive arată rostul ei, asigurarea creditului public.

2) Contractul de închiriere, nu poate conferi un drept real asupra imobilului ci un simplu drept personal contra proprietarului.

Astfel, dacă contractul ar fi pe un termen mai mic de trei ani, și deci nesupus transcripțiunii, acela trebuie să rămâne în posesiune care se găsește în imobil, iar dacă contractul ar fi pe un termen

mai mare de trei ani singurul drept ar fi să se ceară reducerea termenului la trei ani, iar nu imediată expulzare a chiriașului ;

Având în vedere că reclamantul prin acțiunea de față ceru a fi obligat părătul Oscar Turingher, comerciant din Râmnicu-Vâlcea, a-i lăsa în posesiune imobilul situat în strada Mihai-Bravu, compus din una prăvălie și două pivnițe sub ea, ce le are luate cu chirie dela D-l Alexandru Boicescu proprietar și avocat din Râmnicu-Vâlcea cu contract de închiriere autentificat și transcris de Tribunalul Vâlcea, pe termen de cinci ani, cu o chirie anuală de 1310 (una mie trei sute patru zeci lei) și tot odată a chemat în garanție pe D-l Alexandru Boicescu pentru a garanta pașnica posesiune a imobilului închiriat, rezervându-și în același timp dreptul a face o separată acțiune pentru daune ;

Având în vedere contractul de închiriere prezentat de reclamant, autentificat de Tribunalul Vâlcea la No. 861/912 și transcris la 5495/912, contract din care reiese că Alexandru Boicescu închiriaza lui Iorga Arsenie, reclamantul de astăzi, prăvălia din strada Dorobanților colț cu strada Mihai-Bravu ;

Având în vedere că posterior acestui contract O. Turingher cheamă în judecată pe Al. Boicescu pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate că între dâșii există un contract prin care secundul închiriaza primului prăvălie în litigiu !

Având în vedere că O. Turingher obține o carte de judecată rămasă definitivă. Că așa fiind, între aceste două contracte, din care unul constatat printr'un act autentic și transcris și altul constatat prin o hotărâre judecătorească posterioară datei transcrierii primului contract, judecata are să stabilească pe care din cei doi chiriași trebuie să l ție în posesiune ;

Considerând că în legislațiunea noastră transcrierea este cerută de art. 724 vechiul text al procedurii și de art. 722 din procedura cea nouă, că urmează să vedem dacă legiuitorul a inovat sau nu la 1900 ;

Considerând că din expunerea de motive reiese că legiuitorul când a redactat art. 722 uitase că există un alt text 724, care prevede această transcriere, și prin expunerea de motive arată rostul ei, asigurarea creditului public ;

Considerând că contractul de închiriere nu poate conferi un drept real asupra imobilului ci un simplu drept personal contra proprietarului ;

Considerând că dacă contractele de închiriere ar fi pe un termen mai mic de trei ani și deci nesupuse la transcripțiune, fără îndoială acela trebuie să rămână în posesiune care este deja, în baza principiului de drept ; în pari causa melior est causa possidentis ;

Considerând că dacă am presupune că reclamantul în loc de a închiria casa lui Boicescu ar fi cumpărato și la intrarea în posesiune ar fi găsit un chiriaș care posedea un contract de închiriere, indiferent modul cum s'ar proba existența acestui contract cu termen mai mare de trei ani, singurul său drept ar fi fost să ceară și să obțină reducerea termenului la trei ani, iar nu imediată sa expulzare ; că nu vedem întrucât creditul public — motivul pentru care se cere transcripțiunea de art. 722 pr. civ., — ar fi amenințat dacă am ține în posesiune pe acela care deține imobilul preferindu-l aceluia care a obținut prin un concurs de împrejurări în examinarea cărora găsim inutil a intra — un contract investit cu toate formele legale ;

Pentru aceste motive, Judecata respinge, etc.

Judecător (ss) N. M. Sotir.

Grefier (s) Al. Georgescu.

Banchetul Cercului avocaților din București

Sâmbătă 7 Martie cor. a avut loc, în marea sală a Cercului avocaților din București, banchetul dat de către membrii acestui Cerc în onoarea Președintelui și Vice-președintelui său D-nii: Ministrul al Domeniilor Constantinescu și Senator Vl. Athanasovici, datorită stăruinței cărora s'a votat de către Corpurile legiuitoare, Proiectul de lege pornit din inițiativă parlamentară pentru recunoașterea Cercului avocaților ca persoană morală, lege ce a și fost promulgată.

Au luat parte la acest frumos banchet peste 100 avocați. Primul care a deschis seria toasturilor a fost d-l avocat Mitescu. Au vorbit apoi sărbătorii: D-l Ministrul Constantinescu și d-l Vladimir Athanasovici iar în urmă d-nii: Em. Antonescu, Take Ionescu, Aurel Eliescu, Polierat, Arțăreanu, Solo-

monescu, Radu Rosetti, Ighel Deleanu, Gr. Urlățianu și Costică Cernescu.

Discursurile pronunțate au fost înălțătoare, mai toate fiind rostite în nota naționalistă pentru întregirea neamului românesc. În special discursul d-lui Cernescu a fermecat auditorul.

E de regretat că în asemenea împrejurări nu se iau măsuri pentru a se stenografii aceste discursuri, pentru ca să poată fi publicate și împărtășite astfel, cu tot farmecul lor și acelor din confracți cari nu au putut lua parte la această însemnată sărbătorire.

Promitem că îndată ce ne vom putea procura aceste însemnate cuvântări, vom face ca ele să apară în «Curierul Judiciar», care cu toată plăcerea se pune la dispoziția Cercului avocaților, deschizându-i larg coloanele sale.

ISCOD.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. II

Recurentul Mihai Grecu prin d-nii avocați C. Varlam și P. P. Poni.

Ministerul public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Flagrant delict. — Judecare conform unei proceduri speciale. — Arestarea prevenitului.

După dispozițiunile legii relative la instruirea și pedepsirea flagrantelor delict, preveniții sunt arestați și în această stare se mențin până ce se judecă.

Dacă prin art. VI din această lege se prevede pentru prevenit dreptul de a invoca în orice stare a procesului excepțiunea că faptul ce i se impută nu intră în prevederile acelei legi, nefiind flagrant delict, din însăși termenii întrebunțați de legiuitor reese că acest drept e instituit în favoarea inculpatului, pentruca el să poată înlătura starea de prevenție. Dacă, dar, el se găsește pus în libertate, în atare caz nu mai are interes să ridice excepția de mai sus, nici a se plânge că o atare excepție i-a fost respinsă.

Prin urmare dacă se constată că inculpatul, fiind judecat la prima instanță după procedura specială a judecării flagrantelor delict, a fost achitat și pus imediat în libertate, iar tribunalul în urma apelului făcut de Ministerul public, l'a judecat în această situațiune cu deplina garantare a dreptului său de apărare, ca și când apelul ar fi venit pe calea procedurii de drept comun, urmează că e fără interes a se mai discuta dacă faptul pentru care a fost condamnat constituie sau nu un flagrant delict. (Cas. s. II, decizia penală 2302 din 7 Octombrie 1914, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Brăila s. I, No. 567/914).

CASATIE S. III

Recurentul Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu. Intimata Florica L-t C. Pleșoianu prin d-l avocat Pavlidi.

Taxe succesoriale. — Avere producătoare de

venit. — Supra-taxare. — Sumă de bani. — Art. 48 al. 8 l. timbrului.

1. Legiuitorul, pentru a supune la suprataxă de 4% averea mobilă găsită într-o succesiune, prevede ca condiție, să fie susceptibilă de a produce venit, condițiune pe care o îndeplinește o sumă de bani, fiind indiferent dacă de fapt ea produce ori nu venit. (Cas. s. III, decizia 376 din 26 Noembrie 1914, prin care s'a casat sentința trib. Dolj s. II, No. 231/914).

Recurenta Florica L-t C. Pleșoianu prin d-l avocat Pavlidi. Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Casație. — Afacere venită a doua oară în Casație. — Competința Secțiunilor-Unite. — Condițiunea ca să existe contradicție între decizia casației și cea a instanței de trimitere. — Art. 65 l. Curții de casație.

Taxe succesoriale. — Sarcina impusă legatarului de a face un monument. — Dacă e scutită de taxă. — Art. 65 l. timbrului.

2. a) Când instanța de trimitere, în urma unei prime casări s'a conformat doctrinei pusă de Inalta Curte și afacerea este adusă pentru a doua oară în Casație de partea protivnică, nu este cazul de a se trimite procesul în cercetarea secțiunilor-unite, chiar dacă al doilea recurs s'ar întemeia pe violarea aceluiași text de lege, de oarece art. 65 din legea Curții de casație presupune o contradicție între decizia casației și cea a instanței de trimitere.

b) Conform art. 65 din legea timbrului, moștenitorii plătesc taxele de înregistrare la averea succesorală după ce vor deduce toate datoriile succesiunii legal dovedite.

Obligațiunea impusă legatarului de a face un monument nu este o datorie a succesiunii existentă în momentul morții defunctului, ci o sarcină a legatului, pe care legea nu o scutește de taxa de înregistrare. (Cas. s. III, 377 din 26 Noembrie 1914 prin care s'a respins recursul contra sentinței tribunalului Dolj s. II No. 231/914).